

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

POČE IH SLATI

SRPANJ

Ned. 14. **XV. NEDJELJA KROZ GODINU**
Gašpar, Angelina, Franjo

Pon. 15. Bonaventura; Dobriša; Vlado

Uto. 16. Gospa Karmelska; Karmela; Elvira

Sri. 17. Nadan, Justa, Dunja

Čet. 18. Emilije, Marina, Miroslav, Ljuba

Pet. 19. Aurelija, Makrina, Zora

Sub. 20. **Ilija prorok**

Naslovnica

Slika preuzeta s:

<https://getupandwalk.gesuiti.it>

mihael

19/2024.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela
MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 19 (609);
petnaesta nedjelja kroz godinu, 14. srpnja 2024.

Kontakt:

vič. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682;, e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805;, e-mail: vbakula@mup.hr

MEDITACIJA

Hod s Bogom 3

SLUŽBA RIJEČI

XIV. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Poče ih slati 4

HOMILIJA

Svjedočanstvo naviještanja 8

KATEHEZA

Postkršćansko vrijeme Europe 10

Zašto ostati katolik? 12

Nade i strepnje vjerskoga buđenja 14

Mali vjeronaučni leksikon 16

MEDITACIJA

Naše je poslanje svijetliti u svijetu 17

PRIČA

Bog nema drugih ruku osim tvojih 20

MEDITACIJA

Odmor kao dar 21

SPOMENDAN

Sveti Bonaventura 22

NAŠI POKOJNI 24

Hod s Bogom

U čemu se sastoji spomenuta Vijest? U činjenici blizine Božjeg kraljevstva, blizine samog Boga kojeg su apostoli osjetili i za kojeg svjedoče. No, nije dovoljno naviještati euangelion samo svojim riječima. Potrebna su djela. Veliki portugalski propovjednik, franjevac i bogougodni svetac Ante Padovanski u jednoj je svojoj propovijedi snažno istaknuo: "Riječ je živa kad život govori. Neka zato prestanu riječi, a neka govore djela. Prepuni smo riječi, prazni djelima."

Sve ima svoja pravila. Pa tako i ova Isusova životna igra. "Ne nosite ništa osim štapa." Bez kruha i bez ičega svoga. Živjeti u nadi da će njihove potrebe biti ispunjene. Jedino što im je potrebno, prema Isusovoj uputi, jesu štap i sandale. Isus želi da učenici krenu na put polažući povjerenje samo u Boga. To je dovoljno. No, jesmo li spremni pobijediti svoje strahove i krenuti s Bogom?

Euangelion nije za probrane nego za sve. Isus savjetuje svojim učenicima da "uđu u kuću i ostanu u njoj". Židovski su putnici, naime, u to vrijeme običavali odsjedati u kući članova svoje zajednice iz poštovanja prema zakonu Božjem i zbog straha da se slučajno ne bi onečistili. Prihvaćajući gostoprimstvo "neprovjerenih" ljudi, učenici sugeriraju kako Radosna vijest preskače društvene i religijske norme.

No, poruka ipak nije kod svih dobrodošla. Potrebno je da se učenici, suočeni s takvim otporom, ne obeshrabre nego da nastave "hoditi u Božjoj milosti". Život pak onih koji prihvate evanđelje može biti preobražen. Učenici čine isto što i njihov Učitelj: njegovim posredstvom liječe bolesne i izgone zloduhe. Što može značiti za nas danas liječenje bolesnika i izganjanje zloduha? Možda to znači oslobađanje onih koji su zatočeni tugom i obeshrabrenjem, davanje nade onima koji misle da im je život besmislen. Kako bismo to mogli činiti moramo imati povjerenja i ostati ukorijenjeni u bitnome. Jer, kako to mudro kaže padovanski Svetac: "Riječ je živa kad život govori."

Prvo čitanje: Am 7, 12-15

Idi, proroče, k narodu mojemu!

Čitanje Knjige proroka Amosa

U one dane:

Amasja, svećenik betelski, reče Amosu: „Odlazi, vidiće! Bježi u zemlju Judinu, ondje jedi kruh i ondje prorokuj! Ali u Betelu da više nisi prorokovao, jer ovo je kraljevsko svetište, kraljevski hram.“ Amos odgovori Amasji:

„Nisam ja prorok
ni proročki sin,
nego stočar i gajitelj divljih smokava.
Ali Gospodin me uze od stada
i Gospodin mi reče:
'Idi, prorokuj mojemu narodu Izraelu!'“

Riječ Gospodnja

Prorok Amos čije ime znači „Jahve je nosio“, djelovao je između godine 760. i 740. pr. Kr. u Sjevernom kraljevstvu Izrael, iako je bio rodom iz Judeje, iz Tekoe koja se nalazila dvadesetak kilometara južno od Jeruzalema. Svetište Betel koje se spominje u današnjem čitanju je bilo suparničko svetište Jeruzalemu koje se stvorilo nakon rascijepa Kraljevstva 931. pr. Kr. Amosov odgovor s kraja čitanja naglašava kako prorok ne odabire sam svoje poslanje ni one kojima je poslan.

Amosovo poslanje je ismijano i upitno u narodu. Optužen je kako prorokuje iz vlastite pobude, odnosno da pripada skupini „proročkih sinova“ koji su bivali plaćeni za svoje usluge. Protiv ovih optužbi, Amos javno pred Amasjom i narodom govori o svom proročkom pozivu. Bilo mu je rečeno: „Vidiće! Bježi u zemlju Judinu, ondje jedi kruh i ondje prorokuj!“. Međutim, kako ga je Bog pozvao, on osjeća da je primio dovoljno snage da može odgovoriti kralju i opravdati svoj poziv: „Nisam ja prorok ni proročki sin, nego stočar i gajitelj divljih smokava. Ali Gospodin me uze od stada i Gospodin mi reče: Idu, prorokuj mom narodu Izraelu!“. Na drugom je mjestu rekao: „Gospod Jahve govori: tko da ne prorokuje?“

Oštra riječ koju Amos upućuje pokvarenom narodu nije njegova, ne proizlazi iz želje za moći ili karijerom, nego je sama Božja riječ koju je on prihvatio i u sebi prebira. Ovo za Amosa znači isto što i za današnju Crkvu: osloboditi se od bilo kakvog osobnog interesa ili pripadati kakvoj unutarnjoj struji; prvo što je potrebno jest svjesno i iskreno učiniti vrijednom Božju riječ.

Otpjevni psalam: Ps 85, 9ab.10-14

Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje i daj nam svoje spasenje

Da poslušam što mi to Gospodin govori:

Gospodin obećava mir narodu svomu, vjernima svojim.
Zaista, blizu je njegovo spasenje onima koji ga se boje
i slava će njegova prebivati u zemlji našoj.

*****

Ljubav će se i vjernost sastati,
pravda i mir zagrliti.
Vjernost će nicat iz zemlje,
pravda će gledat s nebesa .

*****

Gospodin će dati sreću,
i zemlja naša urod svoj.
Pravda će stupati pred njim,
a mir tragom stopa njegovih .

*****

Otpjevni psalam započinje riječima: „Da poslušam što mi to Gospodin govori“, a sadržaj je Božjega govora mir. Riječ je o mesijanskom miru obećanom izabranom narodu koji je spreman na obraćenje. Taj mir bit će postignut spasenjem koje je „blizu onima koji se boje“ Gospodina, te prisutnošću njegove „slave“ u „zemlji našoj“. U sljedećem retku navedeni su Božji atributi: „ljubav i vjernost“, te „pravda i mir.“ Opisani su na poosobljen način kao da se susreću i grle, zapravo, ljube. Time je označeno Božje kraljevstvo koje se ostvaruje na zemlji i u ljudskim srcima. Zato će se i moći ostvariti sreća, koja podrazumijeva konkretno blagostanje po dobrom urodu, ali i po pravdi i miru koji vladaju u zemlji.

Drugo čitanje: Ef 1, 3-14

Hvalit ću se svojim slabostima da se nastani u meni snaga Kristova

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, u Kristu. Tako: u njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim; u ljubavi nas predodredi za posinstvo, za sebe, po Isusu Kristu, dobrohotnošću svoje volje, na hvalu slave svoje milosti. Njome nas zamilova u Ljubljenome u kome, njegovom krvlju, imamo otkupljenje, otpuštenje prijestupa po bogatstvu njegove milosti. Nju preobilno u nas uli zajedno sa svom mudročću i razumijevanjem obznanivši nam otajstvo svoje volje po dobrohotnom naumu svojem što ga prije u njemu zasnova da se provede punina vremenâ: uglaviti u Kristu sve - na nebesima i na zemlji.

Riječ Gospodnja

Na samom početku Poslanice Efežanima, odmah nakon uvodnih redaka u kojima se poslanica pripisuje apostolu Pavlu kao autoru, te upućuje efeškoj crkvenoj zajednici, nalazi se naročiti hvalospjev. On je ujedno i uvod u prvi dio poslanice, koji i završava slavospjevom Bogu koji djeluje u Kristu i u Crkvi. U današnjem je odlomku zapravo riječ o eulogiji, to jest blagoslovu koji je upućen Bogu. Riječ je o kontemplaciji i hvali Boga i njegova nauma ljubavi prema čovjeku. U tom smislu ovaj blagoslov izvire iz poznavanja „otajstva“, iz objave spasenjske volje Boga, koji otkriva svoj naum milosti po našem predodređenju, otkupljenju, otpuštenju grijeha, božanskom posinstvu i dioništvu na baštini Kristovoj. Naše spasenje ima svoj početak u Božjoj „dobrohotnosti“ u kojoj su sjedinjene Božja volja i njegova ljubav. Bog, zapravo, iz ljubavi objavljuje svoju volju o spasenju, a njegova spasenjska volja istovremeno otkriva i njegovu ljubav. Spasenje se događa po „milosti“, te je riječ o nezasluženom Božjem daru, darovanom opet iz ljubavi koja otkupljuje, uzvisuje, posvećuje i sjedinjuje. Tako se u Kristu ljubavlju postiže jedinstvo. U njemu je sve „uglavljeno“ na nebesima i na zemlji. U njega uglavljeni, kršćani postaju izabranici koji imaju dijela i na njegovoj baštini, opet po odluci Očeve volje, kao njegovi sinovi. Svrha je toga izabranja i posinstva „da budemo na hvalu Slave njegove“, što znači - sveti. To se postiže slušanjem „Riječi istine“, evanđelja, prihvaćanjem vjere, te primanjem pečata obećanoga Duha Svetoga. Upravo je Duh Sveti zalog, jamac, svetosti kršćana. Oni su Božji „otkupljenici“, njegova svojina, njemu pripadaju, te svojom svetošću daju hvalu njegovoj Slavi. Hvalospjev je sav upravljen prema Ocu, a jasna je Kristova posrednička uloga, jer sve se događa „u Kristu“, „po Isusu Kristu“, „njegovom krvlju“. Riječ je zapravo o Kristovoj svećeničkoj službi po kojoj on postaje posrednik između Boga i ljudi, posrednik milosti Božje.

Evandjelje: Mk 6, 7-13

Poče ih slati

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

Dozva Isus dvanaesticu te ih poče slati dva po dva dajući im vlast nad nečistim dusima. I zapovjedi im da na put ne nose ništa osim štapa: ni kruha, ni torbe, ni novaca o pojasu, nego da nose samo sandale i da ne oblače dviju haljina.

I govoraše im: „Kad uđete gdje u kuću, u njoj ostanite dok ne odete odande. Ako vas gdje ne prime te vas ne poslušaju, iziđite odande i otresite prah ispod svojih nogu njima za svjedočanstvo.“

Otišavši, propovijedali su obraćenje, izgonili mnoge zloduhe i mnoge su nemoćnike mazali uljem i oni su ozdravljali.

Riječ Gospodnja

U današnjem evanđeoskom odlomku Isus šalje dvanaesticu koji će u kasnijoj tradiciji biti prozvani apostolima. Najprije se čita samo izvješće o poslanju, slijedi zapovijed o tome kako dvanaestorica trebaju putovati, potom u izravnom govoru evanđelist donosi Isusove riječi o načinu propovijedanja, a na koncu i kratak sažetak o tome kako su dvanaestorica izvršili Isusov nalog. Isus poziva dvanaesticu sebi, slično kao što to čini i gospodar sa svojim podanicima. U ovom je tekstu osobito naglašena Isusova inicijativa i njegova vlast zapovijedanja. Učenici su poslani po dvojica, što odražava prvu kršćansku misionarsku praksu, budući da izgovorena riječ dobiva na težini zahvaljujući dvojici svjedoka. Usto, poslanicima je dana „vlast nad nečistim dusima“, koja mora potvrditi ono što propovijedaju. Upute o tome kako putovati sadrže ponajprije neke zabrane, a i ono što je dozvoljeno sa sobom ponijeti, tako je izrečeno da je predstavljeno kao izuzetak, posebna dozvola. Štap je mogao poslužiti kao obrana protiv opasnih životinja, a sandale su omogućavale lakše i brže putovanje. Na taj način u središte pozornosti dolazi poslanje, a učenici mogu sa sobom ponijeti ono što olakšava i promiče to poslanje. Isusove riječi što ih Evanđelist navodi zabranjuju mijenjanje boravišta u nekom mjestu. Tako je bilo lakše ustanoviti crkvenu zajednicu, pa ove Isusove riječi zapravo dočaravaju kasnije običaje kršćanskih putujućih propovjednika. Postupak prilikom odbijanja Isusovih poslanika preuzet je, čini se, iz običaja Židova koji su, vraćajući se iz poganskih zemalja, otresali prah ispod svojih nogu. Tako ova gesta označava prekid zajedništva s određenom zajednicom, ali i proglašavanje te zajednice nečistom. Završni sažetak u svemu uspoređuje djelovanje učenika s djelovanjem Isusovim.

Slučba riječi 280/15; 256/09

Svjedočanstvo naviještanja

Za Isusa je svjedočanstvo riječi i svjedočanstvo djela jedno jedinstvo. Ta veza iscjeljujuće riječi i samog čina iscjeljenja nevjerojatno čini vjerojatnim. Nevidljivi, dobri Bog postaje vidljiv u Isusovim djelima koje čini u Božje ime. Isusovo djelovanje o kojem nam govori danas evanđelist Marko vidljivo je i u prakticiranju prvih kršćanskih zajednica. Isusovo naviještanje kraljevstva Božjega je toliko dragocjeno da se ne smije zatvarati u vlastitom životu nego prenositi i širiti po cijelom svijetu. Kao što je to činio Isus, tako su činili i prvi kršćani. Prenosili su Božju ljubav i zapovijedi koje je Isus prenio svojim apostolima. Rane kršćanske zajednice su se pridržavale Isusovog stava o vjeri koja se mora probuditi, ispitati i potvrditi riječima i djelom. Tek u jedinstvu riječi i djela vjera se doživljava kao temelj koji nam daje odgovore na životna pitanja o tome tko smo i što će dalje biti s nama. A može se reći i ovako: Jedinstvo riječi i djela već sada, u svakodnevnom životu daje nama da prepoznamo vjeru i istinu Radosne vijesti.

Izmijenjena situacija slušatelj - primatelj

Danas s više pozornosti gledamo na tu jedinstvenost u Isusovoj praksi kao i kod prvih kršćana i kasnije mnogih generacija kršćana. U zadnje vrijeme, među slušateljima nedjeljne propovijedi puno toga se promijenilo. Tko dolazi nedjeljom u crkvu, smatra se kršćaninom; sve njegove slike o Bogu, sjećanja, ljestvica vrijednosti i životni stavovi još izgledaju kršćanski. Ali pomalo se u sve stavove i predodžbe uselila jedna nova neovisnost koja ne drži previše do starih vjerovanja ili novih crkvenih predaja, nego pitanja o Bogu i svijetu postavlja u nekom vlastitom ritmu. Prije svega, za pozdraviti je što su se razni oblici pučke pobožnosti konačno pretvorili u ispravno kršćanske. Tko sebe smatra kršćaninom dobro zna zašto to čini i koliko mu to vrijedi. Iz temelja se promijenila situacija slušatelj - primatelj, i time se zajedništvo vjere i vjera u zajednici mora iznova razmatrati i provjeravati, i u zajedničkom euharistijskom slavlju. Ako se složimo sa Gerdom Theissenom da je religija „kulturološki sustav znakova“ poput sveukupnosti dobro uređenih pogleda na svijet, predodžbi o Bogu i životnih pravila

<https://www.st-josephs.ca>

onda moramo iskreno reći da je danas ta sveukupnost među kršćanima podijeljena na mnoge zasebne, privatne dijelove. I ta podijeljenost u zajednici ne može dugo trajati, jer pomanjkanje zajedništva vodi do gubitka vlastitih članova. Taj sveopći gubitak poštovanja prema vjeri jača rastom odvojenog načina života koje sociolozi nazivaju otuđenjem. Kao da svatko živi na svom otočiću i jedva komunicira s drugim ili s vanjskim svijetom.

U potrazi za uvjerljivom riječi i jakim dokazom

Ako bismo napravili sažetak svega rečenog, mogli bismo reći da bi svaki oblik naviještanja trebao iznova zadobiti novu staru apostolsku, misionarsku kvalitetu. Jer danas se ponovo treba osvojiti djelić srca za nadolazeće kraljevstvo Božje. Tako mi kršćani i kršćanke, danas više nego ikada, ponovo postajemo kršćani (nakon toga što smo se oprostili od starog bivanja kršćaninom). Već spomenuto jedinstvo riječi i djela, iscjeljujuće riječi i čina iscjeljenja, time dobiva jednu novu razinu. Tek u jedinstvu s djelom možemo ponovo čuti za nas često umarajući govor. Srećom su iza nas vremena u kojima su isprazne riječi pronalazile otvoreno uho; u međuvremenu je svima koža poprilično odebljala od udaljenosti i skepsi. Mi želimo sigurnost, želimo dokaze; što su Božje riječi veličanstvenije (a sve su Božje riječi veličanstvene!) to više raste pritisak na njihovu uvjerljivost. Dokazi čine riječi uvjerljivima.

Kršćani se danas opet moraju dokazivati

Prije se, u jednoj iznimno kršćanskoj zajednici, jedva moglo svjedočiti o kvaliteti života i istini kršćanske vjere, jer su svi bili jednoglasni oko važnosti evanđelja i života prema temeljnim kršćanskim načelima. Ta tiha pogodba u stvarima kršćanskog života i vjere prisutna je već dobre tri generacije, ali činjenica je da multireligioznost i multikulturalnost nesumnjivo tiho i neometano prodire u svaku zajednicu, u crkvu, u tvrtku, u obitelji i u svako srce. Zato svatko tko danas govori o vjeri, koristi se mamcima, pozivima i osvrtima na vlastiti životni eksperiment s evanđeljem. Aktivnu pozornost i spremnost za dokazivanje, provjeru i ispitivanje, treba prvo potaknuti, gotovo zapaliti. Još važnije: od životne je važnosti najprije ispostaviti dokaz o vjerodostojnosti istine o Bogu i ljudima, o kraljevstvu Božjem. To se ovdje želi razmatrati logikom evanđelista Marka u izvješću o Isusovom bezuspješnom posjetu rodnom gradu. Unutarnjim i vanjskim povezivanjem evanđelist Marko vraća Isusovu misiju i misiju Dvanaestorice. Isus šalje svoje učenike u misije, i Isusu je jasno da se odlazak u misije ne temelji na broju pristalica, nego na hitnosti evanđelja. Isus šalje svoje učenike da hrabro krenu u svijet širiti i nastaviti ono što je on započeo. Isus treba svjedoke koji su sposobni i sami nešto učiniti da svijet bude bolji. Vratimo se vjeri svojih otaca kako bi ovaj svijet bio svijet vjere i povjerenja, svijet radosti sreće.

Služba riječi 304/21

Postkršćansko vrijeme Europe

Dobro je poznato da u zemljama zapadne Europe i Amerike već odavno nema dovoljno duhovnih zvanja, ni svećeničkih ni redovničkih. U posljednjih 40-ak godina broj svećenika se u nekim krajevima prepolovio, a broj katolika drastično se smanjio. Međutim, i oni koji se još uvijek priznaju katolicima, sve rjeđe prakticiraju svoju vjeru pa su sakralni prostori u tim krajevima redovito poluprazni, a među onima koji se okupljaju vrlo teško je naći veći broj mladih osoba. Starci i starice, koji i onako imaju dostatno vremena, najčešći su posjetitelji tamošnjih crkava. Mnogi samostani u spomenutom vremenu doslovce su napušteni jer u njima nema tko stanovati pa su mnogi od njih jednostavno prodani. Tako se danas u njima mogu vidjeti hoteli, restorani, prostori za zabavu, dječji vrtići, pivnice, kinodvorane. Po tome je osobito poznata Nizozemska, čiji su katolici nekada bili među najbolje organiziranim crkvenim zajednicama u Europi te koji su imali brojna duhovna zvanja i obilovali naročito u velikom broju misionara.

Započinjući pisanje ovoga članka, sjetio sam se da mi je nekada davno netko ispriповjedio sljedeću priču u obliku vica. U Nizozemskoj poslije Drugoga vatikanskoga sabora (1962.-1965.) zaredalo je masovno napuštanje svećeničkih i redovničkih redova. Tako se dogodilo da je u jednom velikom samostanu skoro svakog dana ponetko napuštao tu smirenu duhovnu oazu. Broj se redovnika stoga naglo smanjivao. A kad je, što bi se reklo „knjiga spala na svega nekoliko slova“, jednoga jutra preostali redovnici na ručki za otvaranje vanjskih izlaznih vrata našli su obješen list papira. Na listu je bilo napisano nekoliko oproštajnih redaka samostanskog poglavara koji je toga jutra rano također otišao u svijet. Nije propustio na kraju napisati napomenu: „Tko izađe zadnji, neka dobro zaključa vrata!“ Tj. spomenik treba sačuvati!

Sjetio sam se ove priče prije određenog vremena kad sam se s nekoliko kolega svećenika našao u jednom velikom gradu zapadne Europe. Obilazeći grad došli smo pred prelijepu gotičku crkvu ogromnih dimenzija s tornjevima koji su se u skladnom omjeru prema tijelu crkve dizali „do nebesa“. Svojom ljepotom jednostavno prisiljava svakoga prolaznika da se divi skladu kojim ju je njezin arhitekt zamislio a graditelji ostvarili njegovu zamisao. Sjećam se da sam, osim

Crkva svete Barbare U Llaneri, Španjolska
pretvorena u skate park,
<https://www.churchpop.com>

toga, u jednom trenutku pomislio: Bože, koliko li je velika bila darežljivost kršćana koji su svojim prilozima omogućili da ovaj Božji dom bude podignut! Kolika je njihova ljubav prema Bogu kojemu su u čast podigli ovaj veličanstveni hram kako bi ga ljudi u njemu slavili! I koliko je velik broj Božjih poštovalaca koji su se ovdje okupljali. Posebice stoga što to nije bila jedina velika crkva koju smo našli u tom gradu.

Jednostavno, nije se moglo a da se ne uđe i ne razgleda ovu crkvu i iznutra. A kako sam nekada iz Povijesti umjetnosti učio da je vrlo važan prvi estetski dojam koji se stječe o umjetničkim djelima te da je stoga najprikladnije u građevine ove vrste prvi put ući na glavni portal, tako poželjesmo ući na glavna vrata ove crkve. Kažu da su glavna vrata na velikim katedralama uvijek otvorena upravo zato da bi se pohoditeljima omogućio užitak lijepoga prvoga dojma. No, ovoga puta bila su zaključana.

Nađosmo ipak otvorena sporedna mala vrata. Skoro sam zaglavio u njima jer se u njima istog časa izlazeći van, našao jedan zapušteni debeli čovjek duge kose vezane u rep. Kad sam ipak ušao, u prvi čas se uopće

nisam snašao! Nema oltara kakav bi trebao biti. Nije ni protestantska jer i oni imaju oltar. Nema svetojarišta ali na koru prekrasne orgulje na kojima netko tiho svira. Stolice u neredu razbacane po kamenom podu.

Neki od ljudi, koji su tamo nešto premještali, rekoše mi da je to nekada bila crkva ali je već davno prodana zajednici umjetnika koji ovdje održavaju koncerte i izložbe slika.

P. S.: Kriza duhovnih zvanja kao da nas se nekada uopće nije ticala. A sad je tu! Danas kao da nas se ne tiču ni prazne crkve po Europi! Samo da ne bude kasno kao sa zvanjima!

dr. Tomo Vukšić, Crkva na kamenu, svibanj 2002.,

Zašto ostati katolik?

„Ostajem katolik usprkos onome što sam vidio jer biram rasti radije nego biti djetinjast“, vlč. Socrates B. Villegas napisao je u svom promišljanju za Facebook stranicu „*The Australian Catholics Page*“ u kojem je naveo razloge zbog kojih ljudi ostaju u Katoličkoj Crkvi.

Sigurno ste čuli za katolike koji više „nisu katolici“. Sigurno ste čuli za „bivše katolike“ koji više ne vjeruju u Boga. Sigurno ste čuli za grijehe i prijestupe svećenika, biskupa, kardinala, pa čak i Pape. Siguran sam da ste čuli i za slučajeve seksualnog zlostavljanja, zlostavljanja maloljetnika, svećenika očeva, korupcije u Crkvi, svećenika koji se bave politikom, svećenika kriminalaca, svećenika lažljivaca. Sve ovo postavlja pitanje - zašto nisi napustio Crkvu? Zašto još uvijek ideš na misu? Zašto ostaješ katolik?

Odgovor na pitanje: **„Zašto si još tu?“**, može vam pružiti Evanđelje. Zašto se Gospodin vratio Jedanaestorici? Pazite, riječ je o skupini lažljivaca i kukavica. Riječ je o skupini ljudi koji su obećali da će biti vjerni, ali su Ga napustili. To je skupina koja je trebala biti hrabra, a koja nije bila u stanju ni obraniti Gospodina od napada - ni verbalnih ni fizičkih. Mislili su da su vjerni, da su „najbolji prijatelji zauvijek“ ali, suočeni s krizom, svi su pobjegli.

Isus je mogao biti poput bilo koga od nas. I Isus je mogao reći, zbog onoga što ste učinili, pozvat ću novu Dvanaestoricu. Povjerit ću Radosnu vijest drugima jer ste Me napustili.

Promatrajući učenike, postavljamo Gospodinu pitanje: „*Gospodine, zašto se još uvijek vraćaš na ovu barkadu (krug prijatelja)? Zašto ih ne otpraviš i ne pozoveš nove učenike? Zašto ostati s njima? Zašto ih podnositi?*“

Postoje dva razloga zašto. Isus je odlučio ostati jer Isus je izabrao zrelost, Isus je odlučio rasti. Samo odrastao čovjek može oprostiti. Samo zreli muškarci i žene mogu oprostiti. Djeca, adolescenti, tinejdžeri, impulzivna omladina će vas „otkantati“, blokirat će vas na Facebooku, otkazat će vaš zahtjev za prijateljstvom, izopćit će vas, držati se podalje, pobjeći će, blokirat će vas.

Gospodinov ostanak s njima zapravo govori - ako si nezreo i bježiš od mene, zašto bih ja bio nezreo i oponašao te u tvojoj nezrelosti? Dakle, što je Gospodin učinio? Umjesto prijekora, On je oprostio. Umjesto da postupi onako kako su postupili apostoli, on je izabrao ravnotežu. Doveo ih je na dublju i višu razinu - razinu oprosta.

Vratimo se na pitanje s početka teksta - sa svim grijesima Crkve, sa svim grijesima ljudi koji joj pripadaju, s ljudima koje su povrijedili svećenici, snobovski biskupi, materijalistički svećenici - *zašto ste još uvijek ovdje ?*

Ne želim ostati djetinjast, ne želim nikoga otpisati. Možete li zamisliti dijete koje je razočarano lošim ponašanjem svoga oca ili dijete koje je razočarano svojom majkom koja je sklona ogovaranju i lažima? Hoće li dijete samo ostati dijete i reći - otići ću iz ove obitelji jer moji roditelji nisu dobri roditelji? Ako dijete želi sazrijeti, ostat će u istoj obitelji, a zatim sa zrelošću preuzeti moć opraštanja. Zato uskrsnuće i oprost dolaze u isto vrijeme, jer uskrsnuća nema bez oprosta. Uskrsnuće podiže tijelo koje je ubijeno, ali oprost podiže dušu koja je umrljana.

Je li to razlog zbog kojeg ostaješ?

Postoji i drugi razlog zašto ljudi ostaju. I to je ono što je Gospodin učinio Tomi. Možemo reći - „ružna“ je Crkva, „ružno“ je svećenstvo, „ružni“ su biskupi, krvavi, grešni, tajnoviti i o tome sve znamo. I s tim ranama koje krvare, imali bismo dovoljno razloga napustiti Crkvu. Da se radi samo o meni, da sam samo ja saznao za ove prijestupe, prvi bih napustio Crkvu. Ali zašto sam još uvijek ovdje? Zašto?

Jer Isusove rane, iako zastrašujuće, svjedočanstvo su da je Crkva sveta - ne zato što su ljudi u Crkvi sveti, već je Crkva sveta milošću Božjom. Da je Katolička Crkva jednostavno korporacija, pala bi već davno u svojih 2000 godina postojanja. Sa svim Papinim grijesima, grijesima biskupa, svećenika, laika - Crkva bi dosad bila uništena. Ali još uvijek stoji do danas. To se

jasno može vidjeti. Sve je to po Božjoj milosti.

Dakle, ako vidite rane Crkve, Gospodin poziva - dotaknite ih, kroz rane ugledajte milost! Ne drže Crkvu na nogama zategnuti mišići, lijepa lica, tijela, popularnost, inteligencija već - Božja milost.

Stoga, zašto ostaješ katolik?

Prvi razlog je - ostajem katolik usprkos onome što sam vidio jer biram rasti radije nego biti djetinjast i jer je opraštanje veliki znak duhovne zrelosti.

Zašto sam još uvijek katolik, unatoč ranama Crkve, usprkos ranama koje su „ljudi iz Crkve“ nanijeli Crkvi? Zašto?

Jer ovo je samo po sebi dokaz. Da uz sve počinjene grijehe, Crkva ostaje stajati. Svi koji su proglasili pad Crkve, nestali su. Samo je Crkva ostala. Ovo je pravo svjedočanstvo da Crkva nije ljudski izum. To nije trijumf čovjeka. Opstala je zato što, usprkos ranama i slabostima čovjeka, Božja milost je na djelu.

Zašto ostati katolik? Iz dva razloga - rane Crkve također su znakovi da milost Gospodnja snažno djeluje. Grijesi „crkvenih ljudi“ su također prilika za sazrijevanje i rast, prilika da se ne oстане djetinjast, nego da se oprašta.

Milost i oprost. Ovo su razlozi zašto se Gospodin vratio Jedanaestorici. A upravo su milost i opraštenje razlozi zašto ostajemo u ovoj Crkvi, usprkos svoj ružnoći koju vidimo. To je Božje, a ne ljudsko djelo. To je kultura opraštanja, a ne otkazivanja.

Milost i oprost. Ovo su razlozi zašto se Gospodin vratio Jedanaestorici.

Nade i strepnje vjerskoga buđenja

Prava snaga Crkve, koja sad posebno dolazi do izražaja, jesu „obični” vjernici, posebno obiteljski ljudi koji svjedoče vjernu supružničku ljubav i otvorenost životu blagoslovljenu brojnim potomstvom

Živeći u svijetu, vjernici i nesvjesno znaju usvojiti njegova mjerila pa tako nadnaravno sagledavaju isključivo na naravan način. To onda vodi u malodušnost i oblikuje jedan duboko gubitnički stav. Bog u svojoj svemogućnosti sve okreće na dobro onima koji ga ljube (Rim 8,28), a na nama je da otkrivamo to Božje djelovanje i s njime surađujemo.

Pravočinjenje

Svima nam je dosta jadikovanja i kritiziranja koji opravdavaju lijenost, kukavičluk i predaju. To je salonsko kršćanstvo koje s riječi nikad ne prelazi na djela i širi jalovost. Pitanje stoga nije tko smo mi po imenu i prezimenu, školovanju ili poslu, nego što sam učinio i još bolje što činim za Krista. Pravočinjenje (ortopraksa) jednako je važno kao i pravovjerje (ortodoksija) jer je „vjera bez djela mrtva” (Jak 2,26). Jasno, cilj je jedinstvo života gdje se spaja i nadopunjuje jedno i drugo. Imamo i preveć katoličkih intelektualaca koji se nikad ne izlažu za Krista u strahu za svoje položaje, ili otuđeni od života narcisoidno sve podređuju

vlastitom samopromaknuću i pametovanju. Upitno je jesu li takvi ikoga pridobili za kršćanstvo, a neupitno je da su mnoge odbili. Nažalost, neki čak veličaju svoju jalovost pa se tako biskup Erwin Kräutler javno pohvalio kako nije krstio ni jednoga obraćenika za vrijeme svoga dugogodišnjega misijskog djelovanja u Amazoniji.¹

Prava snaga Crkve, koja sad posebno dolazi do izražaja, jesu „obični” vjernici, posebno obiteljski ljudi koji svjedoče vjernu supružničku ljubav i otvorenost životu blagoslovljenu brojnim potomstvom te se posvećuju u savjesnom i predanom obavljanju svojih staleških dužnosti. U vladajućoj kulturi smrti opću svijest budi brzorastući pokret za život nerođenih u raznim izričajima, poglavito kroz molitvenu inicijativu „40 dana za život” koja je premrežila naše glavne gradove.

Ozbiljan sakramentalni život omogućava da se unatoč svim protivštinama, pa i onda kada to ljudski gledano izgleda nemoguće, ostane Božji i napreduje u milosti. Na tom planu su prilično zakazali muškarci koji kao da su bogoslužja prepustili ženama koje posljedično sve više preuzimaju inicijativu što daje preostalim muškarcima izgovor da i oni ne dolaze u crkvu. Pobožnost i kreposti nužni su za utjelovljenje vjere u život, ali ako se u ime duhovnosti događa otuđenje

Foto: Teuta

od stvarnosti i prešutno odbacivanje svoga križa, onda to nije više kršćanstvo. To je jednostavno u funkciji duhovne kastracije kako to nalazimo na nekim popularnim katoličkim portalima gdje je posve odsutan proročki govor i čije je djelovanje svodivo na devizu što manje se ikome zamjeriti i pri tome što više zaraditi. Liturgiju jedni banaliziraju zbog svoje slabe vjere i prikrivene nevjere, kao takozvani naprednjaci, a drugi je krivotvore u ime neke svoje karizme koja ne mari za pravovjerje. Zajednički ishod je rušenje nadnaravnoga u Crkvi. Bez obzira na dobre nakane i neke dobre plodove to se nikako ne može opravdati. Alternativa nastaje iz „baze” jer u velikom broju vjernici pohađaju zornice u došašću, a raste i broj onih koji idu na svete mise preko tjedna. Euharistija tako ponovno vraća svoje središnje mjesto u vremenu. Brojne župe su uvele tjedno klanjanje pred Presvetim, a u mnogim našim gradovima zaživjelo je trajno euharistijsko klanjanje što pokazuje porast vjere u stvarnu nazočnost Isusovu pod prilikama kruha i vina. Sve više se uočava, posebno kod mladih, otkrivanje ljepote liturgije i zauzimanje za njezinu izvornost, pa tako i preko staroga latinskog obreda.

Izgradnja

Vjerska izgradnja je velikim dijelom neodgovarajuća, nedorasla izazovima vremena ili površna pa tako primjerice mnogi vjeronaučni udžbenici više služe za neku umsku razonodu nego za stjecanje znanja. Nakon dugogodišnjega sustavnog vjeronauka u školama i župama ogromna većina mladih primivši sakrament krizme napušta Crkvu. Uzroci toga su višestruki, ali nedvojbeno je da značajan dio odgovornosti snose i vjeroučitelji, kako laici tako i klerici. Porazno je za roditelje da uz veliki trud i izdatke podižu svoju djecu da bi na kraju oni postali bezbošci ili još gore protubošci - moderni janjičari.

S druge strane, u rijetkim slučajevima, kada se dobije ispravna izgradnja, ne zna se cijeliti jer se nije prokušala u borbama s neprijateljima i evangelizaciji. Kriterij uspješnosti jednoga vjeroučitelja trebala bi biti obraćenja, duhovna zvanja i rast vjere. Istinski apostolat je najveće djelo milosrđa jer pridonosi spašavanju duša, a ujedno je i nužan za osobni rast. Raduje da se sve više laika osobno upozna sa Svetim pismom i nad njim razmatra. Za kršćanina uvijek vrijedi poruka Benedikta XVI.: „Samo onaj koji se stavlja prije svega u slušanje Riječi

može potom postati njezin navjestitelj. On doista ne treba naučavati neku svoju vlastitu mudrost, već mudrost Božju, koja često izgleda ludost u očima svijeta.” Istodobno se kod mladih naraštaja, poglavito svećenika, događa otkrivanje pravovjerja i bogatstva tradicije. U sve većem medijskom jednodimenzionalnom vjernici vrednuju proročki govor pastira, istina rijetkih, koji nepotkupljivo raskrinkavaju zlo i navještaju cjelovitu istinu.

Osjećaji su sastavni dio našega bića i ne trebamo ih se lišiti jer oni daju puninu. Ali ne smije im se robovati, nego ih treba držati u vlasti jer oni moraju služiti nama a ne mi njima. Ako zakažu bez naše krivice, nastaviti ćemo na onom što nam je povjereno, a da od toga ne pravimo tragediju kao što je to činila majka Terezija iz Kalkute i toliki sveci. Bog zna što čini i sve okreće na dobro onima koji ga ljube pa tako preko suhoće uči dušu da ne traži vlastitu ugodu nego samo Boga. Konačni cilj katolicima nije nikakav hedonizam pa ni duhovni koji idolatrizira osjećaje, ne bez utjecaja nekih protestantskih duhovnih pokreta i New Agea. Nutarnje kušnje su neophodne jer srce treba upoznati i zavoljeti križ. Stoga apostol Jakov kaže: „Pravom radošću smatrajte, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje znajući da prokušnost vaše vjere rađa postojanošću” (Jak 1,2-3). A na to se nastavlja Isusova poruka: „Tko ustraje do kraja bit će spašen” (Mt 24,13). Do spasenja se dolazi preko bolnoga nutarnjeg očišćenja koje treba iznijeti nepokolebljivo s pouzdanjem u Božju ljubav da bi se u raspetom srcu otkrila radost. Istinski vjernik traži iznad svega volju Božju i njoj se dragovoljno prilagođava i podlaže.

Borba

Osvještavanje postojanja đavla i njegova djelovanja koje se događa preko raznih molitvenih zajednica je pozitivno i potrebno posebno danas kada se on razmahao, a pastiri o tome mahom šute. No ne smije se u tome pretjerati tako da nas strah paralizira ili da sve pripisujemo Zlome pa i ono što zavisi od nas. Tada se lako zaustavi život i ide se od jedne do druge molitve oslobođenja i čovjek postane ovisan o raznim „karizmatičarima”. Istinski odgovor na duboku krizu vjere koja nas pogađa jest osobna svetost na koju je svaki kršćanin pozvan. Tada eventualne karizme nisu zasjenjene ljudskim manama ili naumima i lišene su zloupotreba. U poplavi magijskih ponuda i smrtnih grijeha đavao je sve agresivniji i arogantniji u svom djelovanju. No ipak, malo je doista opsjednutih kojima je potreban egzorcizam, a puno je opsjednutih koji mogu uz pomoć Božju i svoj angažman probiti opsadu.

Napuštanje svijeta od strane pustinjaka nije bio nikakav bijeg od borbe, nego naprotiv njihov dragovoljni odlazak na prvu liniju bojišnice gdje su se izravno hvatali u koštac s najopasnijim neprijateljem – đavlom i zdušno surađivali s milošću da što prije postanu sveti. Zaštita djece od negativnih utjecaja je potrebna, no odgoj ih treba spremati na izazove koji ih čekaju vani kad jednom budu prepušteni sami sebi u nesklonom ili protivnom okruženju. Stalni život pod staklenim zvonom, kao kod nekih Bogu posvećenih osoba, ne podiže prekaljene borbe nego duhovne bogalje. Ohrabruje da mnogi danas otkrivaju Krista na teži način učeći na vlastitim greškama i zabludama svijeta.

Kao narod, dijelom i zbog činjenice da dugo nismo imali svoju državu, skloni smo individualnosti i to bi trebalo pretvoriti u našu prednost. Doista, u ovim vremenima otpada kada su praktički sve strukture društva u rukama neprijatelja kršćanstva samostalni pojedinci mogu učiniti puno i dovesti do duhovnoga preporoda. Njih bi trebala resiti duhovnost katoličkih vitezova koji su vojevali za pravovjerje pod zaštitom i zagovorom Majke Božje. Marijanska pobožnost održala nas je tijekom povijesti u suočavanju s raznim krivovjerjima kao i u borbi za narodnu samobitnost i danas, nakon komunističkih progona i postkoncilskih omalovažavanja nekih „modernih” teologa, sve više izlazi samosvjesno i ponosno u javnost. Gospa i dalje čini čuda i tjelesna i duhovna, kako se očituje posebno u našim svetištima. Mladi u sve većem broju otkrivaju Mariju kao svoju majku i zdušno prigrljuju molitvu krunice i hodočašća, posebno ona pokornička, kao konkretne izričaje zahvalnosti, ljubavi i prošnje. Nije slučajno da nam je upravo po Bogorodici obećana pobjeda nad sotonom (Post 3,15).

Zaključak

Teška su ali ujedno i milosna vremena danas za katolike. Unatoč svim slabostima, manama i porocima koji izlaze na vidjelo, sve brojniji su znakovi nade i buđenja u Crkvi koji pokazuju da Bog uvijek ima zadnju riječ. Sv. Irenej Lionski: „Vjeru što smo je od Crkve primili, brižno čuvamo. Kao kakvo dragocjeno blago, zatvoreno u vrsnu posudu, vjera se po djelovanju Duha Božjega, neprestano pomlađuje te čini da se pomlađuje i posuda koja ga drži” (KKC, 175). Za Boga nema nerješivih situacija jer je njemu sve moguće (Mk 10,27). Osjetljiva i neophodna zadaća je učiti na promašajima kršćana na zapadu kako bismo ih izbjegli i ujedno se svugdje povezivati i djelatno surađivati s obnoviteljskim snagama. Dio je katoličkoga duha vrednovati i zadržati svako dobro u Crkvi, bez obzira na to od koga dolazi, i promicati zdravi pluralizam gdje se razni darovi i sposobnosti nadopunjuju.

don Josip Mužić, <https://www.svietlorijeci.ba>

Propovijed svetoga Franje

Jednog dana sveti Franjo, izašavši iz samostana, sretne brata Ginepra. Bijaše to prostodušan i dobar brat pa ga je Franjo jako volio. U susretu mu reče:

„Dođi brate Ginepro, idemo propovijedati“.

„Oče moj“, odgovori ovaj, „ti znaš da sam neuk. Kako ću ljudima propovijedati?“

No kako Franjo bijaše uporan, pristao je. Prošli su gradom moleći u šutnji za sve one koji su radili u trgovinama i po vrtovima. Smiješili su se djeci, pogotovo onoj najsiromašnjoj. Sa starijima su popričali, pomilovali bolesnike, a nekoj ženi pomogli ponijeti vjetro s vodom. Nakon što su nekoliko puta prošli gradom, sveti Franjo reče:

„Brate Ginepro, vrijeme je da se vratimo u samostan“.

„A propovijed?“ - upita brat Ginepro.

„Pa propovijedali smo...“ - odgovori svetac smiješeći se.

Mali vjeronaučni leksikon

Otpusno pismo

Otpusno pismo, starozavjetna potvrda o pravno razvedenu braku.

U Starom zavjetu muž koji bi na supruzi „otkrio što ružno“ uručio bi joj pred svjedocima otpusno pismo. Razlog je mogla biti bračna nevjernost, ali i zagorjelo jelo. Dati otpusno pismo imao je pravo muž, ali ne i žena, čime se starozavjetna praksa razlikuje od rimskog prava. Otpusno pismo davalo je ženi mogućnost da se ponovno uda.

U Novom zavjetu takva se praksa osuđuje jer proizlazi iz „okorjelosti srca“, uz primjedbu „osim zbog bludništva“.

Kršćanske se crkve ne slažu u tumačenju tog dodatka. Katolicima je sporan, a pravoslavci i evangelici se na nj pozivaju i po njemu ravnaju. Pavao također zastupa nerazrješivost braka, uz izuzetak kad se nekrštena osoba želi rastaviti od krštene.

Ozana Koterska

Ozana Koterska (pravo ime Kata Košić), blaženica, dominikanka (Relezi kraj Kotor, 1493. - Kotor, 1565.). Kao djevojka služila nekoliko godina u obitelji Buća u Kotoru. Potom stupila u zajednicu dominikanskih trećoredica i uzela redovničko ime Ozana (1515.). Više godina živjela je u isposnici uz crkvicu sv. Pavla. Njezina osobitost, povučenost i pokornički život poticali su brojne Kotorane da joj se obrate za savjet; nakon smrti priznavali su je sveticom. Tijelo joj je ostalo neraspadnuto i čuva se u crkvi sv. Marije u Kotoru. Spomendan: 27. travnja.

Ozloglašivanje

Ozloglašivanje, latinski: *diffamatio*, nepravedno umanjivanje časti ili dobrog glasa neke osobe ili ustanove objavljivanjem ocrnjujućih podataka. Može se ostvariti pripovijedanjem o nekome istinitog zla, koje je još javno nepoznato (ogovaranje), i pripovijedanjem neistinitog zla (kleveta).

U kršćanstvu ozloglašivanje je grijeh protiv pravednosti, jer blišnjega lišava dobrog glasa na koji on ima pravo. Ozloglašivanje može biti težak grijeh ako je šteta po dobar glas velika. Ako ozloglašivanje izazove materijalnu štetu, ozloglašivač ju je obvezan nadoknaditi.

Naše je poslanje svijetliti u svijetu

Bog od svakog čovjeka nenametljivo ali ipak prepoznatljivo pa i zahtjevno traži da izvrši njegovo poslanje, da izvrši svoju specifičnu zadaću primjereno pozivu kojeg je čovjek sam izabrao ili kojeg mu je Bog ponudio ili čak promijenio.

Naše kršćansko poslanje proizlazi iz sakramenta krštenja, utvrđeno sakramentom krizme i osnaženo u sakramentu euharistije. Bog nas je izabrao i šalje nas da, kao njegova djeca i učenici Isusa Krista, budemo svjedoci njegove milosrdne ljubavi. To je neizbrisivi dio našeg kršćanskog identiteta i vjerničke samosvijesti.

Isus slikovito ocrta značenje i ulogu našega poslanja u svijetu u svom govoru na Gori, nakon izrečenih blaženstva: "Vi ste sol zemlje. Vi ste svjetlost svijeta.". Naše je mjesto u svijetu, iako mi nismo od svijeta. Mi ne živimo duhom svijeta nego Kristovim duhom. Duh Sveti je unutarnje načelo našega života. Po nama, njegovim učenicima, Krist nastavlja svoje djelo spasenja u svijetu. To je naša zadaća i odgovornost jer u naše ruke stavlja sudbinu svijeta.

Stanje društva je pokazatelj našega djelovanja. Često smo skloni čuditi se, kukati i naricati nad društvom pokvarenim grijehom i zlom, zaboravljajući da je naše poslanje i zadaća čuvati svijet snagom Božje riječi, snagom Duha Svetoga i snagom usmjerenosti vlastite egzistencije k Onome koji je Istina, Put i Život, od truleži i raspadanja. U tome je naša vrijednost jer vrijedimo samo onoliko koliko okusa (Božjeg) dajemo i koliko spašavamo svijet, odnosno druge oko sebe. Kao što sol sama za sebe nema svrhe, tako i mi ne postojimo zbog sebe i ne smijemo se zatvoriti u svoj svijet ili geto. Lako je pasti u napast zatvaranja unutar četiri zida vlastite pobožnosti. Sv. Franjo Saleški je običavao govoriti da je puno lakše pobjeći iz svijeta nego živjeti pobožnost u svijetu.

Naše je poslanje svijetliti u svijetu, navješćujući i bivajući svjetlo, jer mi smo, Božjom milošću, svjetlo u Gospodinu, vođeni mišlju sv. Pavla: "Posred izopačena i pokvarena naraštaja vi svijetlite kao svjetlila u noći" (Fil 2, 15).

Bog svoje utjelovljenje u svijetu želi nastaviti u nama. Naše je poslanje, kao i smisao našeg kršćanskog identiteta, učiniti svojim životom i djelima Isusa vidljivim u svijetu.

Bog nema drugih ruku osim tvojih

Samo Bog može dati vjeru; ti, pak, možeš vjeru svjedočiti

Neki je učitelj putovao sa svojim učenikom kojega je zadužio da se brine o devu. Jedne večeri stigoše oni u svratiste, a učenik bijaše tako umoran da je zaboravio svezati devu.

Kad je već legao na počinak, uputi Gospodinu žarku molitvu:

“Bože moj, pobrini se za devu. Tebi je povjeravam.”

Sljedećeg jutra deve nije bilo.

“Gdje je deva?” upita učitelj.

“Ne znam”, odgovori učenik. *“Pitaj Boga! Sinoć sam bio tako umoran da sam je povjerio njemu na brigu. Nisam ja kriv ako je pobjegla ili ako ju je netko ukrao. Ja sam izričito zamolio Boga da pazi na nju. On je odgovoran za sve što se dogodilo. Zar me nisi i ti učio da uvijek gajim neizmjereno povjerenje u Boga?”*

“U Boga se uzdaj još i više, ali prije sveži devu”, odgovori učitelj. *“Jer Bog nema drugih ruku osim tvojih.”*

Samo Bog može dati vjeru;

ti, pak, možeš vjeru svjedočiti.

Samo Bog može dati nadu;

ti, pak, možeš buditi nadu u svojoj braći.

Samo Bog može dati ljubav;

ti, pak, možeš poučiti druge kako će ljubiti.

Samo Bog može dati mir;

ti, pak, možeš graditi jedinstvo.

Samo Bog može dati snagu;

ti, pak, možeš druge podržavati i hrabriti.

Samo Bog je put;

ti, pak, možeš braći pokazivati kako ići tim putem.

Odmor kao dar

Dok preko godine zauzeto radimo svoj posao, ponekad se umorimo te nam se čini da više ne možemo. Previše smo opterećeni. Sile nam izmiču. Skoro smo potpuno klonuli. U nedoumici smo kako dalje postupiti.

Kad bismo znali da će od sada stalno ili vječno biti tako, teško bismo prihvatili život bez predaha, promjene, zadovoljstva, radosti nad uspjesima te mirnog i pribranog pravljenja novih planova.

U takvim prilikama obično nam proleti kroz glavu slika godišnjeg odmora kao mogućeg izbavljenja i spasa iz trenutne bezizlaznosti. Mogući su dani drukčijeg rasporeda i manjeg napora. Mogući su smisleniji, ispunjeniji, ljudskiji dani. Iako smo trenutno daleko od mora i odmora, uspjeli godišnji odmori nekako svijetle iz prošlosti i nadaju se kao slike moguće budućnosti.

Sjećanje nas vraća u trenutke kad se jednostavno isplatilo živjeti. Život je bio nagradom za življenje. Smisao je bio tako očit. Doživljavali smo ga skoro neupitnim.

I ljeto ima svoje sjene. Ali na ljetnom suncu nekako su kraće: osjećaj izmorenosti, iscrpljenosti i onemoćalosti nije više tako jak. Jednostavno rečeno, ima dana kada sunce jače svijetli.

Od tih dana živimo. Optimisti se prema njima ravnaju. Pesimisti pak prema onim kratkim, hladnim, manje svijetlim zimskim danima. Neki se, naprotiv, sjećaju samo potpune pomrčine.

Izgubljeni i odbjegli sin iz Biblije, zapavši u poteškoće, sjetio se svoga dobrog oca. Siguran je bio da će ga primiti te da će opet živjeti istinskim životom. Odlučio se iskoristiti tu jedinu mogućnost koja mu je iz prošlosti prosvjetljivala nesigurnu budućnost.

Njegov stariji brat, koji nije napuštao očinski dom, imao je sve što i otac, ali je ipak uspio naći razlog za nezadovoljstvo. Nikada nije dobio ni jedno janje da se proveseli sa svojim prijateljima.

Neki ljudi upravo traže poteškoće, drugi pak načine kako ih nadvladati. Ne valja nijekati poteškoće, ali nije manje opasno zaboraviti izlazak iz njih. Ako upadneš u poteškoće, valja znati gdje je izlaz.

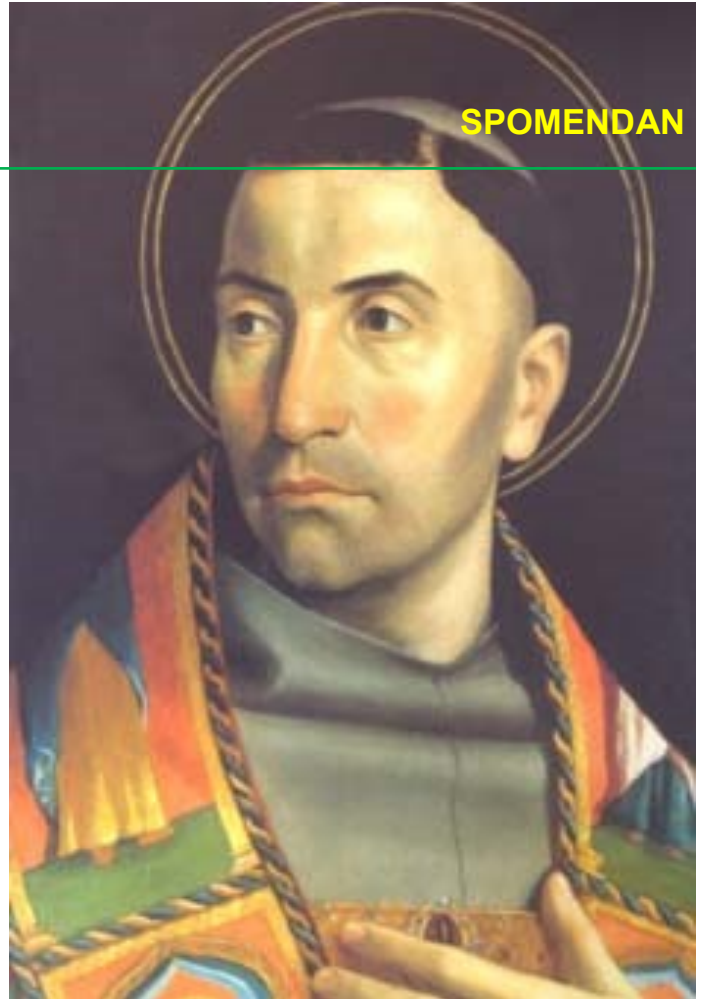
Ljetni odmor je dar čitavoj našoj godini, ali i čitavom našem biću. I dušu i tijelo valja odmoriti. Ljeto ima svoje povlastice. Puno lijepih doživljaja, susreta, izlazaka i zalazaka sunca doživljavamo kao dar i naznaku obilja što odnekud nadolazi.

Nemoj upropastiti godišnji odmor. Ako ga upropastiš, ostat će siromašniji za iskustvo što budi nadu, smisao, vjeru i ljubav. Godišnji odmor nam jednom godišnje rekne svoju riječ što nam odzvanja u ušima preko cijele godine. Moguć je drukčiji i bolji, a zašto ne i vječni život. Tko nam je ovdje darovao tolike ljepote, možda nam može darovati i vječne.

Nikola Stanković, *Klica nade*, FTI, Zagreb, 1997.

Sveti Bonaventura

15. srpnja

Pariz, Pariz, uništavaš Asiz - tim je apokaliptičnim rječnikom grmio revni brat Jacopone da Todi. Pariz je, naime, označavao kulturu, znanost i sve ono što je skromni brat iz Todija prezirao, jer je predstavljalo onaj svijet elite - neizbježno profinjen, pa i prizemljen - u koji su se vraćali poneki Franjini sljedbenici, napuštajući svijet poniznih i siromašnih, kako bi - bilo kao učenici, ili pak kao predavači - odlazili na sveučilišta u: Oxfordu, Cambridgeu, Strasbourgu ... Hoće li sinovi Asiškoga Siromaška uspjeti prijeći taj put, a da pritom ne padnu u napast umnosti i svjetovnosti? Za neumorna Jacoponea, koji će slutiti franjevački red razmravljen u komadiće, odgovor je zacijelo bio niječan. Ti su putovi, naime, bili predgrađe izopačenosti. No, sveti Bonaventura iz Bagnoregia nije dijelio njegovo mišljenje. Iako uronjen u ovaj svijet (prije nego je obukao franjevački habit, studirao je na filozofskom fakultetu Sveučilišta u Parizu), nije izgubio ništa od jednostavnosti, poniznosti, sklonosti k siromaštvu, ljubavi prema siromasima i duha molitve.

Primjer njegova iznimna i sveta života pomogao je u prihvatljive granice svrstati živu raspravu, koja se dugo vremena odvijala između staroga vodstva reda, želeći svoja obzorja svesti na ponizne i neuke, dok su novi naraštaji svoj život i apostolat željeli obogatiti naukom i kulturom, kako bi uistinu služili svima: kako

skromnima, tako i darovitima. Ukratko, bilo je moguće biti franjevac i čovjek od kulture, a da se pritom nimalo ne oduzima od duha redovničkoga života. Brat Bonaventura je tako uspio uvjeriti jednoga od najjednostavnijih i najneuglađenijih drugova svetoga Franje od samih početaka: brata Egidija, kako je odlučio živjeti u nadasve siromašnom i zabačenom samostanu u Monteripidu, nedaleko Perugie.

I tako je sveti Bonaventura - pripovijeda franjevačka predaja - pošao potražiti tog svog subrata, dok ga je ovaj smjesta dočekao zakučastim polemikama: "Učitelju, Vama je Bog dao veliku inteligenciju, no - kako ćemo se spasiti mi, neuki i ne toliko veleumni?"

"Ako Bog čovjeku podari jedino sposobnost ljubiti Ga, to je posve dovoljno" - odgovorio je Bonaventura. No, brat Egidije je ustrajao: "Može li neznalica ljubiti Boga koliko i darovit čovjek?" "Starica Ga može ljubiti više od profesora teologije" - glasio je dogovor svetoga Bonaventure.

Brat Egidije, sretan što je u Bonaventurinu nauku pronašao netaknut Franjin duh, stade vikati nevidljivoj, izmišljenoj starici: "Starice, sirotice, koja si jednostavna i neuka, ljubi Gospodina i moći

ćeš postati svetija od Bonaventure, profesora teologije."

Sveti Bonaventura je rođen u Bagnoregiu 1218. Nakon humanističkih studija u Parizu, 1243. godine pridružio se franjevcima, privučen - kako je sam napisao - neobičnom sličnošću razvoja prve Crkve i onog franjavačkoga reda: u oba su se slučaja u početku oslanjali na jednostavne ljude - poljodjelce i ribare, kako bi tek potom prešli na učene i otmjene ljude.

Sveti Bonaventura se vratio u Pariz, no - odjeven u franjevački habit, kako bi studirao teologiju. Učitelji su mu bili dvojica velikih ljudi toga vremena: Aleksandar iz Halesa i Jean de la Rochelle. Godine 1253. i sam je stupio na katedru teologije toga prestižnoga sveučilišta s druge strane Alpa. Poučavao je svega tri godine te je katedru morao napustiti nakon što je postavljen za generalnog ministra franjevačkoga reda. U tome je trenutku red prolazio snažnu krizu identiteta pa je od ministra zahtijevao sve raspoloživo vrijeme, snage i sposobnosti.

Kriza je bila vrlo ozbiljna, uzrokovana povećanjem reda: Franjinim sinovima sasvim sigurno nije nedostajalo želje ljubiti Boga i služiti Mu u bližnjima pa je valjalo usmjeriti toliku dobru volju i nastojanja; drugim riječima - redu podariti organizacijski obrazac koji će svima omogućiti izraziti se i djelovati, znajući u svakome trenutku kako su na pravomu putu: onome koji je zacrtao sveti Franjo. Pravila stoga nisu smjela ograničavati, već naprotiv omogućavati slobodu. Sveti Bonaventura - čovjek vičan nauku, a ujedno i izvanredna primjera života i mudrosti, uspio je u pokušaju nadvladavanja te krize reda, sastavljajući nove Konstitucije, koje su 1260. usvojene na Generalnom kapitulu u mjestu

Narbonne. Oslobođen poglavarских dužnosti, vratio se u Pariz, gdje je obnovio doticaj sa sveučilišnim svijetom u nadasve osjetljivom trenutku za studije i za kulturu: pojavila se struja mišljenja koja je - dajući povlašteno mjesto proučavanju znanosti i ovozemaljskih stvarnosti, riskirala zaustaviti se na njima, ne primjećujući pritom kako je najsvojstvenija odlika stvorenoga upravo ta što je ono slika i prilika svojega Stvoritelja. Da bi naglasio pogibli, što ih je prepoznao u toj struji mišljenja, sveti Bonaventura je napisao neka od svojih najznačajnijih djela, od kojih je najpoznatije: *Itinerarium mentis in Deum*, sastavljeno za vrijeme boravka u Verni, brdu u okolici Arezza, gdje je sveti Franjo primio stigme. U njemu ovaj svetac tvrdi kako glavni čovjekov cilj mora biti povratak Bogu, putem upoznavanja filozofije, koja je potrebna, ali ne i dostatna kako bi otkrila konačnu svrhu i čovjekovu sreću. Punina znanja dolazi isključivo od vjere, mističnoga razmatranja i ljubavi: uspona k vječnoj istini koja je Bog, bezgranična ljubav i samo milosrđe. No, Bonaventura je ujedno bio i najdarovitiji te najvjerodostojniji biograf Asiškoga Siromaška. Upravo je na stranicama njegove knjige, prepunim ljubavi i divljenja, Giotto pronašao nadahnuće kako bi bojama i kistom - zajedno s mnoštvom učenika - ispričao Franjin život na zidovima gornje bazilike u Asizu.

Imenovan kardinalom i biskupom Albana, Bonaventura je preminuo za vrijeme trajanja drugog lionskoga sabora, u čijoj je pripravi sudjelovao po nalogu pape Grgura X. Bilo je to 15. srpnja 1274. godine.

Ime je latinskoga porijekla i znači: dobra sreća.

Zaštitnik je: teologa, dostavljača, nosača i tkalaca.

NAŠI POKOJNI

ZVONKO MIKOLČEVIĆ,	PU brodsko - posavska, Kraljevčani, 14. srpnja 1991.
BRANKO ČORAK,	PU koprivničko - križevačka, Lipik, 15. srpnja 1991.
MILAN MAMIĆ,	PU splitsko - dalmatinska, Lišane Ostrovačke, 17. srpnja 1991.
JOSIP ŽULJ,	PU zadarska, Lišane Ostrovičke, 17. srpnja 1991.
ĐURO LOVREKOVIĆ,	PU sisačko - moslavačka, Dragotinci, 17. srpnja 1991.
MARIO DEVETAK,	PU bjelovarsko - bilogorska, Bjelovar, 18. srpnja 1993.
MARINKO BRKIĆ,	PU zadarska, Debeljak, 18. srpnja 1993.
KREŠIMIR PLEŠIĆ,	PU požeško - slavonska, Zagreb, 18. srpnja 1994.
ŽELJKO CINDRIĆ,	PU bjelovarsko - bilogorska, , 19. srpnja 1991.
IVICA FILKOVIĆ,	PU bjelovarsko - bilogorska, Sirač, 19. srpnja 1991.
SLAVKO CETINJANIN,	PU ličko - senjska, Brlog, Otočac, 19. srpnja 1991.
IVAN ŽALAC,	PU zagrebačka, Kozibrod, 19. srpnja 1991.
ĆIRIL SLOVENEK,	PU karlovačka, umro, 19. srpnja 1995.
MIROSLAV POLAK,	PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 20. srpnja 1991.
IVAN RONČEVIĆ,	PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 20. srpnja 1991.
ROBERT ŽILI,	PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 20. srpnja 1991.

POČIVALI U MIRU!